

Utifrån feedback från föreläsningen som hölls på välmåendedagen 14.1.25 kommer ett förtydligande gällande några punkter.

Under föreläsningen nämndes att cirka 70 % av Finlands åkermark används för animalieproduktion, främst för mejeri och nötkött. Det är här viktigt att förtydliga att de nordiska ländernas geografiska läge påverkar livsmedelsproduktionen och har format vårt unika matarv. Många åkrar är inte lämpliga för annat än foder och bete. Boskapsskötseln i Finland bygger bland annat på vall, vilket passar landets klimat och gör matproduktion möjlig även i områden där annan odling är svår. Gräsvallarna bevarar markens kolinnehåll, minskar näringsläckage och stödjer växelbruk, och nötkreaturens betesgång främjar biologisk mångfald. Detta är också viktigt att beakta i miljödebatten. Det är också viktigt att belysa de specifika kraven för jordbruket i Finland, även på Åland, där boskapsskötseln och jordbruket är strikt reglerade, vilket inte framkom tydligt nog i föreläsningen. Det är alltså viktigt att komma ihåg att det är skillnader gällande matproduktionen globalt och det som sker i Finland. Som framkom på föreläsningen men som kan påpekas igen är att de finska näringsrekommendationerna betonar att välja lokalproducerade livsmedel där det är möjligt.

På samma slide nämndes att finländare under 2020-talet konsumerar omkring 80 kg kött per person. Denna siffra inkluderar ben, och när dessa tas bort återstår cirka 80 % ätbart kött. Efter tillagning, där cirka 10-30 % försvinner, blir den faktiska mängden ungefär hälften av den ursprungliga vikten.

(Källa: <https://www.lihatiedotus.fi/tilastotietoa/lihankulutus-suomessa.html>)

Jag har valt att ta bort avsnittet i inspelningen '*Varför mer växtbaserat?*', den som bland annat belyste sojafoder och orsaker till algerna i havet, då jag i efterhand insett att innehållet där tyvärr inte förklarades tillräckligt och kunde därmed misstolkas – vilket inte var min avsikt.

Det är också viktigt att påpeka att miljöpåverkan inte beror på en enskild faktor. Inom livsmedelssektorn finns många aspekter som påverkar klimatförändringarna, kopplade till hur maten produceras, bearbetas, transporteras och konsumeras. Mat är en grundläggande nödvändighet som konsumeras dagligen för att säkerställa tillräcklig näring och stödja hälsan. Diskussionen om mat och miljö är komplex och kan ses ur många perspektiv. De finska näringsrekommendationerna är baserade på expertkunskap och erfarenhet, och syftar till att hjälpa befolkningen att fatta välgrundade beslut. Slutligen är det upp till var och en att göra sina egna val.